

7 WAŁBRZYCH

WIELKI SZLAK POLSKO-CZESKIEGO POGRANICZA

Ponadstutysięcny Wałbrzych położony jest około 70 km od Wrocławia, stolicy województwa dolnośląskiego. Mieszkańcy Wałbrzycha mają o wiele bliżej do Czech. Granica państwowa oddalona jest o zaledwie dziesięć kilometrów, natomiast do Trutnova jest stąd niecałe 50 km. Miasto położone w łagodnej dolinie otoczonej górami jest idealne dla miłośników przyrody i sportu. Przecina je wiele szlaków pieszych oraz rowerowych, zarówno dla rowerów szosowych jak i górskich. Miasto z początkiem XIX wieku, dzięki rozkwitowi górnictwa i tkactwa, stało się ważnym ośrodkiem industrialnym. Przemysłowe znaczenie miasta jeszcze na początku XX wieku wzmocniło powstanie hut szkła i fabryk ceramiki, z których wiele działa po dziś dzień.

Czy wiecie, że...? *Naziści zbudowali w mieście mauzoleum dedykowane pamięci 23 zabitych członków niemieckiego ruchu narodowo-socjalistycznego (NSDAP) na Śląsku. Na środku dziedzińca nieustannie płonął wieczny ogień Walhalli, ponoć samo mauzoleum było dla nazistów miejscem uprawiania czarnej magii. Odkryto tu kilkadziesiąt tajemniczych podziemnych korytarzy. Mówi się, że budowla była połączona z kompleksem podziemnych fabryk Riese. Dziś z mauzoleum pozostały jedynie ruiny.*

Legenda mówi, że uciekające wojska niemieckie ukryły w pobliżu Wałbrzycha pociąg wypełniony po brzegi skradzionym złotem i innymi kosztownościami.

114 930

Wrocław – 77 km

Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej

Rynek 9, 58-300 Wałbrzych

Tel.: +48 74 66 66 068

Email: cit@starakopalnia.pl

walbrzych.pl

CO WARTO ZOBACZYĆ

Na Rynku warto zwrócić uwagę nie tylko na trzy najstarsze domy (Dom Pod Kotwicą, Pod Trzema Różami i Bibliotekę Pod Atlantami), ale również na szereg winiarni, w których pod koniec XVIII wieku lampką wina rozkoszował się nawet słynny niemiecki poeta Johann Wolfgang von Goethe. Warta odwiedzenia jest również najstarsza miejska kopalnia węgla kamiennego, w której to w 1999 roku otwarto **Muzeum Przemysłu i Techniki**. Oddział ten skoncentrowany jest na historii rozwoju wydobycia węgla w mieście i jego okolicach. Tajemniczy **Zamek Książ** (→ s. 40), który pełnił funkcję siedziby Hitlera, bez wątpliwości jest największym klejnotem miasta (→ s. 40). W pobliżu zamku na początku XX wieku wybudowano palmiarnię, w której znaleźć można około 250 gatunków roślin z różnych stref klimatycznych z prawie całego świata.

Stara Kopalnia – Centrum Nauki i Sztuki w Wałbrzychu

Centrum Nauki i Sztuki Stara Kopalnia to największa atrakcja turystyki industrialnej w Polsce. Znajduje się na terenie byłej Kopalni Węgla Kamiennego „Julia”. Rewitalizacja (ukończona w 2014 roku) największej wałbrzyskiej kopalni, zatrudniającej w okresie największego rozkwitu kilka tysięcy górników, umożliwiła powstanie tego wyjątkowego obiektu. Chodzi o 4,5 hektara historycznych obiektów przemysłowych wzbogaconych o autentyczne wyposażenie, w tym zabezpieczony i udostępniony dla zwiedzających park maszynowy. Dzięki przewodnikom (górnikom zatrudnionym kiedyś w kopalni) pracującym w Starej Kopalni każdy zwiedzający może nie tylko obejrzeć wielką część infrastruktury kopalni, ale także ma możliwość zapoznania się ze specyfiką niebezpiecznej i ciężkiej pracy górnika.

starakopalnia.pl

WIELKI SZLAK POLSKO-CZESKIEGO POGRANICZA

WYCIECZKI PO OKOLICY

*Jeżeli zdecydujecie się wyruszyć na północ od miasta Wałbrzycha i dalej w głąb Polski, zatrzymajcie się w **Świdnicy 1** i **Jaworze 2**, gdzie możecie zwiedzić unikatowe drewniane kościoły wpisane na listę UNESCO (→ s. 48). Zapaleńcy techniki mogą spędzić długie godziny w **Muzeum Przemysłu i Kolejnictwa w Jaworzynie Śląskiej**. Natomiast rezerwat przyrody **Wąwóz Myśluborski** zachęca do miłych spacerów i turystyki rowerowej.*

Miasta Jawor i Świdnica dzieli 30 km, ale łączy je unikatowy okaz architektoniczny - Kościoły Pokoju, wpisane od 2001 r. na listę UNESCO. Oba zbudowano w drugiej połowie XVII wieku po przywróceniu pokoju po wojnie trzydziestoletniej, kiedy to cesarz Ferdynand III Habsburski przyznał śląskim protestantom prawo do wzniesienia Kościołów Pokoju pod warunkiem, że będą drewniane, oraz znajdą się w zasięgu strzału armatniego z miejskich murów obronnych. W ten sposób powstały drewniane, niepozorne z zewnątrz, lecz w środku bogato zdobione świątynie. Kościół w Jaworze pomieści 6 000 osób, kościół w Świdnicy 7 500 osób.

Muzeum Przemysłu i Kolejnictwa na Śląsku w Jaworzynie Śląskiej – 26 km od Wałbrzycha

Historyczny park kolejowy posiada obiekty z okresu od 1890 roku do lat 70. XX wieku. Kolekcja zawiera 40 lokomotyw parowych (polskiej, niemieckiej, angielskiej i amerykańskiej produkcji), lokomotywy elektryczne i spalinowe, 50 wagonów lub innych pojazdów kolejowych rozlokowanych na torach o łącznej długości 2 km. W muzeum zwiedzający może wypróbować tzw. „Trasę Parowozową” - można przejechać się lokomotywą parową Tkt48-18 lub czechosłowackim wagonem spalinowym „Motorák” z 1956 roku. W trakcie przejażdżki prezentowane są ważne obiekty kolejowe – np. żuraw wodny, budynek olejarni i piaskowni, kanał oczysztkowy, zapadnia kolejowa itp. W muzeum znajdują się również kolekcja zabytkowych motocykli Harley-Davidson – największa w Polsce (modele z lat 1924–1984 są odrestaurowane i w pełni funkcjonalne) oraz Muzeum Zabawek Samochodowych.

muzeumtechniki.pl

Wąwóz Myśluborski w Parku Krajobrazowym Chełmy – 54 km od Wałbrzycha

Park Krajobrazowy Chełmy – Wąwóz Myśluborski to jedyne miejsce w Polsce, gdzie rośnie rzadka odmiana paproci. W parku krajobrazowym powstała ścieżka edukacyjna o długości 4,5 km oraz szlak rowerowy (9 km).

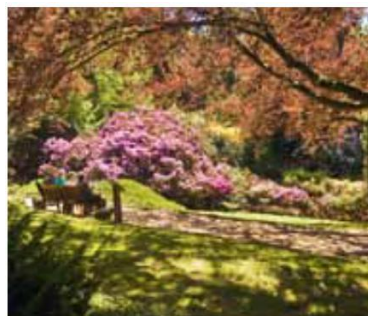
Nieopodal od Wałbrzycha możecie znaleźć **Opactwo Cystersów w Krzeszowie** (→ s. 47) i **podziemny kompleks w Górach Sowich** (→ s. 61), gdzie rozwiążecie kolejne tajemnice z czasów II wojny światowej. Zwiedzających przyciąga przede wszystkim system podziemnych korytarzy zbudowanych przez nazistów.

W Wojsławicach, na wschód od Wałbrzycha, możecie zobaczyć jeden z najbardziej znaczących ogrodów dendrologicznych w Polsce – **arboretum**.

Arboretum Wojsławice – 56 km od Wałbrzycha

Arboretum pokrywa powierzchnię ponad 65 hektarów i położone jest na wysokości 250–275 m n.p.m. Znajduje się tu około 2500 gatunków roślin drzewiastych i 3500 innych gatunków roślin. Ogród dysponuje bogatą kolekcją rododendronów, lilii i bukszpanów. Arboretum w Wojsławicach ma długą tradycję, już w 1821 roku w jego miejscu urządzono park romantyczny. 60 lat później został on przekształcony w ogród rododendronowy. Po 1946 roku ogród został znacjonalizowany i był prowadzony przez PGR, w 1988 roku stał się filią Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Wrocławskiego.

POLECAMY! Szlak kulinarny „Smaki Dolnego Śląska”

WYDARZENIA CYKLICZNE

KWIECIEŃ–WRZESIEŃ

Festiwal Kwiatów
na Zamku Książ

Puchar Strefy MTB Sudety

MAJ–WRZESIEŃ

Koncerty Pokoju, Jawor

MAJ

Jarmark Średniowieczny na
Zamku Grodno

CZERWIEC

Dolnośląski Festiwal Zupy
w Jedlinie-Zdrój

LIPIEC

Castle Party na Zamku Bolków

